

B-101

Green Deal ‘Biomassavergister brengt nieuw leven in natuur- en landschapbeheer Winterswijk’

Ondergetekenden:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de heer drs. M.J.M. Verhagen en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de heer J. J. Atsma, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. J.W. Leemkuil Miste B.V., te dezen vertegenwoordigd door de heer J.W. Leemkuil, directeur, hierna te noemen: Leemkuil;

Hierna samen te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Het kabinet beoogt een algemene Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Nederlandse economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
4. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een concrete Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Biomassavergister Winterswijk:

Een Biomassa-vergister brengt nieuw leven in natuur- en landschapbeheer Winterswijk’

1. dat door deze Green Deal de kosten van beheer van landschap naar beneden kunnen gaan;
2. dat door de biomassa-vergister er jaarlijks rond de 5 miljoen kg CO₂ minder wordt geëmitteerd;
3. dat door deze pilot ervaring wordt opgedaan. Het toepassen van dit concept kan landelijk leiden tot minder kosten voor het beheer.

komen het volgende overeen:

1. Green Deal initiatief

Artikel 1: Beschrijving van het initiatief

Doel, concrete acties en beoogde resultaten

Doel

J.W. Leemkuil Miste B.V. te Winterswijk - Miste is voornemens een vergistingsinstallatie te bouwen en beheren in het buitengebied van Winterswijk die hoofdzakelijk gevoed gaat worden met maaisel uit het landschap en natuurterrein. Maaisel dat niet bruikbaar is als veevoer. Daarnaast is de insteek om de vergister te vullen met Oudhollandse landbouwgewassen en natuurplanten die geteeld zullen worden op historische essen. Historisch zijn dit akkers en geen graslanden waarvoor deze nu vaak in gebruik zijn. De geproduceerde Groene Energie¹ zal voor een groot deel afgenomen worden door de Winterswijkse steengroeve Sibelco (voorheen Ankerpoort) die daarmee haar energiebehoefte verregaand wil vergroenen (op voorwaarde dat dit economisch gezien verantwoord is). De Groene Energie¹ die niet wordt afgenomen door Sibelco (weekenden, feestdagen) zal aan het lokale energienet geleverd worden in de vorm van Groen Gas (opgewaarderd tot aardgas kwaliteit) of Groene Elektriciteit.

Concrete acties

Naast de onder 'Doel' genoemde oogst en teelt van biomassa is het noodzakelijk dat de biomassa levering ook voor de lange termijn zeker wordt gesteld. Daarom zal er een enthousiasmerings- en bewustwordingsproces in de streek worden opgezet om de potentiële leveranciers / telers van de biomassa, vooral vanuit overtuiging en minder vanuit financieel oogpunt, langjarig te binden aan dit groene initiatief. Binnen dit proces behoort ook het, samen met agrariërs, opzetten van demo's natuurgewas teelten, demo's oogsten van biomassa uit natuurterreinen, en het opzetten van een Biomassa Inkoop Coöperatie (of stichting) Winterswijk. Bij het selecteren van de natuurgewasteelten en Oudhollandse landbouwgewassen zullen 'dubbelfuncties' belangrijke keuzecriteria zijn. Voorbeelden van dubbelfuncties zijn bijvoorbeeld drachtplanten voor de biomassa teelt en, planten die ook voedsel en dekking leveren aan het wild, vogels, enz, maar ook planten die een nieuwe landschap beleving doen ontstaan door het creëren van gevarieerde en kleurrijke akkers, enz. Dit laatste is ook een stimulans voor recreatie en toerisme.

Beoogd resultaat

Doel is om midden 2014 de biomassavergister operationeel te hebben waardoor over vijf jaar (2017) tenminste 50% van de bij het beheer van de Winterswijkse natuur en het landschap vrijkomende biomassa, en tenminste 20 hectare natuurgewas en/of Oudhollandse landbouwgewassen, benut wordt als voeding voor de biomassa vergister.

Doel is om over tien jaar (2022) deze percentages opgehoogd te hebben tot tenminste 90% en 300 ha, waarbij dan ook de resultaten voor natuur en landschap zichtbaar en meetbaar moeten zijn.

¹ Groen gas, Groene Elektriciteit en/of warmte; alle drie zijn mogelijk maar de financiële haalbaarheid hangt af van de actuele SDE+ regeling. De keuze hiervoor wordt op een later moment gemaakt.

Artikel 2 Inzet en acties van Leemkuil

1. Initiatiefnemer van dit Green Deal initiatief, Leemkuil is opdrachtgever voor de bouw van de biomassa vergister en is de exploitant hiervan. De investering in de bouw is ca. € 3,5 miljoen. Nog uitgezocht gaat worden of het Nationaal Groenfonds een ondersteunende rol kan gaan spelen in de financiering van dit project.
2. Leemkuil richt zich erop om in gezamenlijkheid met zo veel mogelijk partijen uit de streek de Biomassa Inkoop Coöperatie (of stichting) Winterswijk op te zetten. Dilemma daarin kan zijn dat Leemkuil met deze opzet van een coöperatie of stichting door veel lokale natuur- en landschapbeheerders en agrariërs vooral gezien wordt als een commerciële partij die uit is op eigen gewin en niet beschouwd wordt als partij die via gebiedsbrede samenwerking een nieuwe door natuur, landschap en landbouw gestuurde Groene Energie Economie tot stand wil brengen.
3. Leemkuil zorgt voor een Voorlichtingscentrum 'Groene Energie uit Biomassa' op het terrein van de biomassavergister. Dit centrum heeft tot doel voorlichting te geven over de biomassavergister en draagvlak te creëren voor de beoogde economische en natuur-, landschap- en streekontwikkelingen. Insteek is een neutraal en maatschappelijk evenwichtig voorlichtingscentrum.

Artikel 3 Inzet en acties EL&I

1. EL&I spant zich in om de realisatie van dit Green Deal initiatief in het buitengebied Winterswijk te bevorderen. Daartoe zal de Dienst Landelijk Gebied (DLG) van EL&I kennis en kunde inzetten om het voor het initiatief noodzakelijke gebiedsproces op gang te helpen, enige tijd te begeleiden en verder uit te bouwen.
2. EL&I zal door de inzet van DLG in kaart brengen welke geschikte locaties er zijn voor de biomassavergisting door Leemkuil en middels het netwerk van DLG contacten leggen tussen Leemkuil en de voor het Green Deal initiatief relevante partijen in de regio.
3. EL&I zal - zo nodig - bestuurlijk overleg hebben met de Provincie Gelderland en de gemeente Winterswijk met betrekking tot de realisatie van dit Green Deal initiatief.

Slotbepalingen

Artikel 4

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het Unierecht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 5

1. Elke Partij kan de andere Partij schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een partij de wens daartoe aan de andere Partij schriftelijk heeft medegedeeld.
3. De wijziging en de verklaring tot instemming wordt in afschrift als bijlage aan de Green Deal gehecht.
4. De wijziging wordt openbaar gemaakt op het Rijksweb.

Artikel 6

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Artikel 7

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en loopt tot en met 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Artikel 8

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te 's-Gravenhage op

**Minister van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie**

.....
drs. M.J.M. Verhagen

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

.....
J.J. Atsma

J.W. Leemkuil Miste B.V.

.....
J.W. Leemkuil
directeur